

Talouden sopeuttamissuunnitelma 2024-2027

Khall § 81

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt linjaukset talouden tasapainottamiseksi hyväksyessään vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman 2025-2026. Kunnanhallitus päätti (26.2.2024 § 39) aloittaa talouden tasapainottamistyön ja hyväksyi talouden sopeuttamisen viitekehysten ja periaatteet.

Palvelu- ja vastuualueet ovat viranhaltijatyönä valmistelleet talouden sopeuttamissuunnitelman ja sitä on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa. Valtuutetut ovat linjanneet toimenpiteet seminaarissa 13.3.2024 ja kuntalaiset ovat osallistuneet talouden tasapainottamistoimien kuulemisiin kuntalaisille osoitetulla nettikyselyllä sekä keskustelutilaisuudessa 7.5.2024.

Ristijärven kunnan talousarvio vuodelle 2024 on alijäämäinen 0,3 me, eikä myöskään suunnitelmavuosina päästä plussalle. Nettoinvestoinnit vuodelle 2024 on 0,15 me, mutta keskipitkän tai pitkän tähtäimen investointisuunnitelma on vielä työn alla ja käsitellään talousarvion yhteydessä. Lainamäärän ei ole näillä investoinneilla arvioitu kasvavan, vaan kuluvana vuonna ne katettaisiin käyttötaloudesta. Kuluvana vuonna uutta lainaa on nostettu jo 0.5 me.

Talouden tasapainottamisen tavoitteena on 0,6 me sopeutustoimet toimintakatteen vahvistamiseksi vuoteen 2027 mennessä. Pysyvät sopeutustoimet edellyttävät palvelujen määrän ja laadun tarkastelua sekä tulojen lisäämistä ja menojen vähentämistä.

Sopeutuskeinot kattavat vain tämän vuoden alijäämäennusteen, ei aiemmin kertyneitä eikä suunnitelmavuosien alijäämiä. Mikäli taloudellinen kehitys noudattaa valmistelun aikana oletettua talouden kehitystä ja annetuissa talouden suunnitteluraameissa pysytään, edellisten vuosien ylijäämästä on syöty 75 % ensi vuoden lopussa. Talouden kehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä ja talouden kantokykyä tulee sopeutusohjelmasta huolimatta tarkastella ja arvioida vuosittain osana palvelujen järjestämisen suunnittelua ja talousarvioprosessia. Veronkorotukset eivät yksinään korjaa tasapainoa, jos kunnan asukasluku vähenee ja tulotaso on matala. Tulopohja ei voi ripustautua kestäväällä tavalla myöskään omaisuuden myyntiin, yksittäiseen yritykseen, toimialaan tai tulomuotoon, kuten kiinteistöverotuloihin esimerkiksi tuulivoimasta.

Luonnos sopeuttamissuunnitelmasta liitteenä.

Päätösesitys:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi esityksen talouden sopeuttamistoimenpiteistä vuosille 2024-2027 ja esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan sopeuttamissuunnitelman sekä
2. velvoittaa toimielimet ja viranhaltijat toimeenpanemaan, valvomaan ja raportoimaan ohjelman toteutumisesta hallintosäännön mukaisin toimivaltuuksin.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

Khall § 93
181/00.02.01/2024

Päätösesitys:

Kunnanhallitus ohjeistaa valmistelijoita talouden tasapainottamissuunnitelman jatkotoimenpiteistä. Asian käsittelyä jatketaan syksyn ensimmäisessä kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus keskusteli taloudesta ja ohjeisti valmistelijoita suunnitelman työstämiseksi.

Khall § 109
201/00.02.01/2024

Päätösesitys:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi esityksen talouden sopeuttamistoimenpiteistä vuosille 2024-2027 ja esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan sopeuttamissuunnitelman sekä
2. velvoittaa toimielimet ja viranhaltijat toimeenpanemaan, valvomaan ja raportoimaan ohjelman toteutumisesta hallintosäännön mukaisin toimivaltuuksin.

Päätös:

Hyväksyi.